

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 3-7: Komedier

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komedier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komedier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 90. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-holb05val-shoot-idm140203110742016.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komedier

SCEN. 1.

PHILOCYNE

ved sin Faders Grav. Standarden reysed er, til Krig sig alting ryster;
Paa Polidori Arm og Magt jeg mig fortrøster,
Med Fiendens Undergang min Spot han hævn vil.
Hvad for Tragædie, hvad traurig Skue-Spil
Du, O Lucilia, os tvinger til at øve!
Du lære deraf skal, hvad det er at berøve
Din Søster det, som hun af alting havde kiær.
Jeg først begynder Krig, men Aarsag dog ey er
Til det uskyldig Blod, som herved skal udgydes;
Alt hvad Ulykke skeer, det skal paa dig udtydes,
Thi den ey lastes, som begynder saadant Spill,
Men den alleene, som Anledning gir dertil.
Om end min Fader selv stod op igien af Døde
Og ved sin Myndighed til Fred mig vilde nøde,
Saa fra sit Forsæt dog ey Philocyne stod,
Jeg til Forligelse mig ey bevæge lod.
Hvad vil det siige, om til egen Død jeg iiler?
Jeg svær ved denne Grav og hvad her under hviler,
Ja ved Pandolfi og ved Hyacinthes Siæl,
Ved hende, som mig gav Melampe til min Deel:
At ingen Fare skal mig fra mit Forsæt rygge.
Men Himmel! hvad er det? det er min Faders Skygge!
O! et forfærdet Syn! han op af Graven gaaer,
Mit Legem blir til lis og Blodet stille staaer.
Philocyne sætter sig i en Lehnstoel.

91

SCEN. 2.

ET SPØGELSE

staaer sagte op af Jorden ved en douce Musiqve. Af hvilke Furier dit Hierte er omspændet,
At du Naturen har forsvoren, Sverdet vendet
Imod Lucilia, imod dit eget Blod?
Du Synd bedriver som forsones ey ved Boed.
Dens Storhed har mig end i Graven giort uroelig,
Mig tvungen at gaae af Plutonis mørke Boelig,
For at fraskrække dig fra din Hævngierighed,
Ved Faders Myndighed formane dig til Fred,
92Dit onde Forsæt dig med haarde Ord bebrejde,
At mod Naturen, mod din Søster du vil feyde.
I Skrift, Historier, kun et Exempel nævn,
Hvor man har seet slig Begierlighed til Hævn.
Man to Thebaner saae i fordum Dage krige,
To Brødre myrdes af hinanden; men et Rige,
Et Herredømme til den Ild dog Tønder var,
Her et u-mælend Dyr to Søstre væbnet har.
Lad eder Helved ey og Furiæ forleede
Til at fremture i slig u-naturlig Vrede,
Ofr den Helene op, som opvakt haver Krig,
Stik udi Skeeden Sverd og lev endrægtelig.

Hvorpaa Spøgelset synker ned i Jorden igien ved samme Musiqve.

SCEN. 3.

PHILOCYNE

efter at Musiqven har Ende, reyser sig op af Stolen. Hævngierighed imod min Søster er forsvunden,
Jeg af min Faders Ord og Straf er overvunden,
Jeg føel Forandring i mit Blod, min heele Krop,
Og min Samvittighed mig nagger, tærer op.
Jeg idel Ruelse i Siæl og Hierte finder,
De salte Taare mig af Øyne Strømviis rinder,
Jeg merker, at jeg har ey været ved mit Sind,
Og at Hævngierighed har gjort mig gandske blind.
Min Faders Geist har mig fra blodig Forsæt skrækket
Og til Lucilia Medlidenhed opvækket,
Mit Hierte, der var før som Marmor, Flintesteen,
Bevæges, bøyes nu som nye udspiret Green.
Jeg vil ey meere med min kiære Søster krige,
Men lade Byttet, og med hende mig forlige;
Jeg fnysed nys af Hævn, nu sukker efter Fred,
Min Vrede er omvendt til lutter Kierlighed.
Hun sætter sig i Stolen igien og ligesom falder i Afmægtighed.

93

SCEN. 4.

Lucilia med Melampe paa Armen. Philocyne.

LUCILIA

Jeg Byttet fik igien, som mig med Ret tilhørte;
Saa angenem en Skienk en Elsker aldrig førte
Til sin tilkommend Brud, som den Leander gav:
Den gav mig Liv igien og reddede fra Grav.
Hvor uformodentlig mig Lykken dog har føyet!
Lev med Melampe nu, Lucilia, fornøyet,
Frygt ey for Polidor, for Trusler og for Krig!
Naar viises Sverd mod Sverd, man nok betænker sig.
Lad stolte Polidor kun med sin Manddom prale,
Leanders Styrke ham nok tvinger at omsale,
Leander lær ham nok at legge Vaaben ned,
At tage Svøftet ind, tilbede sig en Fred.
De tænker, man maaskee forsagt af Trusler bliver,
Og for at undgaae Krig Melampe overgiver;
Ney ney, Lucilia afskrekkes ey saa læt,
Hun har en ædel Siæl, og Hiertet sidder ræt.
Thi før skal Sverdet Folk, som Avner Vind, udrydde,
Ja før skal Helte-Blod som Strøm og Elve flyde,
Før Faders Sverd skal Søn i Graven skikke hen:
Før man Melampe skal aftvinge mig igien.
Men Tiden minder, at jeg maa mig hiem begive.

PHILOCYNE

springer op. Bie lidt, Proserpina, jeg skal dig sønderrive
Med disse Hænder, og dig dæmpe skal dit Mod;
Min brændend'SiælesTørst maa slukkes med dit Blod.
Tøv lidt! Men Himmel! hun mig undgik udaf Hænder.
Jeg all min Tanke nu til Krig og Hævn henvender,
Min Faders Tale gjør ey mindste Virkning meer,

All slig Formaning nu kun Snak og Fabel er.
Mod all Bebrejdelse og Straf jeg stopper Øre,
Skiønt Himlen raaber Fred, saa dog jeg Krig vil føre,
Min Fader anden gang af Graven op maa staae,
Og mig end haardere min Synd bebrejde maa.
94 Naturen maa mig min Misgierning forekaste,
Den heele Verden maa mig hade, skye og laste,
Samvittigheden maa til døde plage mig:
Alt dog forgiæves er at skrække mig fra Krig;
Jeg til min Skiendsel selv min Støtte vil bereede,
Jeg u-naturlig vil og vanskabt gierne heede,
Man som et Monstrum maa mig viise i et Land,
Naar min Hævngierighed fornøyes, stilles kand.
Nu gaaer jeg hen og mig til Mord og Rov bereeder,
Og med bevæbnet Haand min Fiende opleeder;
Nu gaaer jeg hen, min Slægt at rykke op med Rod,
Og for at dyppe Sverd udi min Søsters Blod,
For Ven mod Ven til Had og Avind at opvække,
Med døde Kroppe Mark og Enge at bedække,
At træde under Fod Naturens Ræt og Lov
Ved Blod, ved Knald og Fald, ved Mord, ved Brand, ved Rov.

SCEN. 5.

SGANARELL

som en Bonde.

Den første gang gik det galt til, men nu haaber jeg, at det skal gaae bedre; thi jeg kom ikke ihu, at en Doctor burde forstaae Latin, og at jeg læt kunde røbes, naar nogen examinerede mig. Det var ellers et forbandet Puds den Oldfux spillede mig; Naar vi eengang faaer Fred, skal jeg nok betale ham igjen. Men der kommer heel beleyligt en af Luciliæ Piger; jeg vil fritte hende om Sagerne.

SCEN. 6.

Luciliæ Pige. Sganarell.

PIGEN

Aa! hvad Ulykke staaer ikke vor Huus nu fore! Vore Efterkommere skal ikke kunde troe, at saadant kand være skeet, nemlig at et u-mælende Creatur, en Skiøde-Hund har ophidset to kiødelige Søstre mod hinanden. Jeg tænkte i Førstningen, at det skulde endes 95 alleene med Truseler, men jeg mærker, at Polidorus og Leander er derover kommen i Ord sammen og har truet hinanden paa Livet, saa at det ikke vil løbe af uden Blod. Aa! man maa vel sige, at intet Had er saa stor som Broder- og Søster-Had. Men der seer jeg en Bonde. God Dag min ærlig Mand, hvor har du hiemme?

SGANARELL

Jeg er hiemme fra.

PIGEN

Det er ikke saa ilde svart. Men hvor er dit Hiem?

SGANARELL

Hvor har I hiemme, lille Fæstemøe?

PIGEN

Jeg tienner for Pige i en fornemme Jomfrues Huus, som hidder Lucilia.

SGANARELL

Hidder Huuset Lucilia?

PIGEN

Ney, Jomfruen hidder Lucilia. Men hvor tienner du?

SGANARELL

Jeg tienner ingensteds for Pige.

PIGEN

sagte.

Denne Bonde er et lystig Hoed.

Høyt.

Jeg kand nok høre, at du er skiemte-fuld. Hvor gammel est du?

SGANARELL

Hvor gammel er I?

PIGEN

Jeg er sytten Aar gammel.

SGANARELL

Sytten Aar gammel, og I er endnu Pige? hvor kand det være mueligt? saa gamle Piger har vi ikke i vor Egn.

PIGEN

Ikke det? Her har vi min Troe Piger paa 40 Aar.

SGANARELL

Da har de stakkels Piger slet Lykke hos jer.

PIGEN

Ja Landsmand, de har slet Lykke baade her udi og i alt andet.

SGANARELL

Hvad kand saadan en Pige, som I er, faae til Løn om Aaret?

PIGEN

Otte Rixdaler.

SGANARELL

Saa meget kand en Pige fortienne paa en Nats Tid hos os.

PIGEN

Det maa være et Canaans Land, som du boer udi.

96

SGANARELL

Hvad hidder den Jomfru som I tienner hos?

PIGEN

Hun hidder Lucilia, og er forlovet med en ung Herremand ved Navn Leander.

SGANARELL

Hvor længe har de været forlovet sammen?

PIGEN

Udi fire Aar.

SGANARELL

Det var en forbandet lang Forlovelse. Hvor mange Børn har hun faaet imidlertid?

PIGEN

Fy din Tølper! min Jomfru er en ærlig Jomfru. Jomfruer hos os faaer ikke Børn, førend de bliver gifte.

SGANARELL

Det veed jeg nok, men jeg meente forlovede Jomfruer; thi hos os, hvor Forlovelser er ikke nær saa længe, faaer man gjerne eet Barn i det ringeste for Bryllupet.

PIGEN

Ja der er vel dem hos os, som det gaaer ligeledes til med; men ikke fornemme Jomfruer.

SGANARELL

Er jer Jomfrue da en fornemme Jomfrue?

PIGEN

Ja vist, hun er een af de mægtigste Huuse i Italien.

SGANARELL

Hvor mange Piger er der i jer Huus?

PIGEN

Vi ere 6.

SGANARELL

Faaer de alle liige stor Løn?

PIGEN

Ney somme faaer 8 Rixdlr. og somme 12.

SGANARELL

Hvor mange gange spiiser I om Dagen?

PIGEN

Tre gange. Du gjør mig saa mange u-nyttige Spørsmal; jeg har saa meget andet i Hoedet.

SGANARELL

Aa! lille Pige, bie et Øyeblik! Jeg har saa stor Lyst at vide, hvorledes det gaaer til i fornemme Huuse. Hvor mange Rætter Mad faaer din Jomfrue hver Maaltid?

PIGEN

Sex Rætter.

SGANARELL

Hillemænd! saa maa hun ha en Mave saa stor som en Koe-Mave.

PIGEN

Ney saa mænd, hun æder kun lidt af hver Ræt.

SGANARELL

Ja, det maa være. Men paa hvad Tid holder I Chor om Aftenen?

97

PIGEN

Det er ikke meer brugeligt i fornemme Huuse.

SGANARELL

Hvor meget Garn kanel vel jer Jomfru spinde om Ugen?

PIGEN

Fy fy, du skal nok see, at saadanne Jomfruer syer og spinder.

SGANARELL

Er jer Jomfrue smuk?

PIGEN

Ja vist, hun er som en Lillie.

SGANARELL

Ey, nu begriber jeg, hvorfor hun ikke arbeyder.

PIGEN

Du er ikke taabelig for en Bonde; havde jeg stunder, saa gad jeg nok talt meer med dig.

SGANARELL

Aa! lille Pige, nok et par Spørsmaal: Er jer Jomfrue bemidlet?

PIGEN

Ja vist har hun store Midler.

SGANARELL

Har hendes Kiereste ogsaa noget til beste?

PIGEN

Aa ja vist.

SGANARELL

Hvorfor gaaer de da saa længe og seer paa hinanden?

PIGEN

Nu har jeg svart til dine to Spørsmaal. Far vel!

SGANARELL

Hillemænd! hvor skjønt løb ikke det af for mig. Hun aabenbarede mig adskillige Ting om Fiendens Tilstand. Ha ha ha! jeg kand ikke bare mig for Latter, naar jeg eftertænker, hvor forbistret artig jeg bar mig ad, og hvor net jeg agerede en Bonde. Naar alting løber vel af, saa er det en stor Tidsfordriv at

være en Spion. Jeg haaber, at jeg ikke skal blive røbet i denne Dragt. Kunde jeg ikkun nu ihukomme alt hvad jeg udforskede. Lad mig see: Pigen var 17 Aar gammel, faaer 8 Rixdaler til Løn, der er 5 andre Piger i Huuset; De har Piger paa 40 Aar; Lucilia faaer 6 Rætter Mad hver Maaltid, æder kun lidt af hver Ræt; Holder ingen Lovsang om Aftenen; Er bemidlet; Han har ogsaa dygtige Midler. Det er en mægtig Hob, jeg fik at vide paa eengang. Men der kommer en anden, ham maa jeg fritte om andre Sager.

98

SCEN. 2.

En Fisker. Sganarell.

FISKEREN

Aa! Herre Gud, hvor got har dog den i Verden, som har sit paa det Tørre. Ingen Stand er saa slet, som en fattig Fiskers. Men der seer jeg en feed spækked Bonde staaende; Det slags Folk har bedre Dage end vi.

SGANARELL

God Dag, Monsr. Neptunus! har der vanket brav Fisk i Dag?

FISKEREN

Ney, det er kun slet bestilt med Fiskeriet, disvær! mod det var i gamle Dage.

SGANARELL

Det er sælsomt med jer, I Fiskere! I klager over, at Havet tømmes og Fiskene tar af: hvorfor lar I dem ikke være i Roe? Skulde vi Bønder gjøre saa ved Skovene, saa vilde de snart faae Ende; men naar vi hugger et Træ, saa planter vi et andet i Steden. Hvorfor gjør I ikke ligesaadan med Havet og planter andre Fiske i Steden for dem I tar bort?

FISKEREN

Jeg mærker, at du er en god Søemand til Lands.

SGANARELL

Det er min Troe sandt jeg siger; thi det var bedre at I gjorde Fisk, som Folk kunde æde, end Havfruer, som er til ingen Ting nyttig.

FISKEREN

Giør vi Hav-Fruer?

SGANARELL

Saa har jeg hørt, at naar en Fisker ligger hos sin Fiskerinde paa Søen, saa føder hun en Havfrue.

FISKEREN

Det er kun Eventyr, Landsmand!

SGANARELL

Jeg har i det ringeste hørt det fortælle for sandt, Vandsmand! Men er der da ingen Havfruer til?

FISKEREN

Jo der er nok til.

SGANARELL

Hvad Maal taler de?

FISKEREN

De taler alle slags Maal, ligesom paa Landet.

SGANARELL

Mon der er ogsaa Sprogmeister blant dem?

FISKEREN

Jeg har ikke saa stor Kiendskab med dem, at jeg kand give nogen Underretning der om.

99

SGANARELL

Men hvoraf kommer det, at man seer blaae Lys sommetider brænde paa Vandet?

FISKEREN

Naar nogen fornemme Fisk, som en Hval eller stor Lax, dør, saa blir der holdet Vaage-Stue over dem, og da brændes slige Lys; men de andre Fiske, som ey er i Rangen, dør uden Ceremonie som Sviin eller Bønder.

SGANARELL

Saa maa der paa den Maade være Regiering i Havet, og Vand-Konger, lige saa vel som Land-Konger paa Jorden.

FISKEREN

Ja vist, Hvalfiskene ere som Konger.

SGANARELL

Disse Søe-Fugle, som man seer i saadan Mængde, bilder jeg mig ind at være Rifogder.

FISKEREN

Hvi saa?

SGANARELL

Jo, efterdi de æder de smaa Fiske op.

FISKEREN

Ha ha ha!

SGANARELL

Men hvoraf kommer det, at man siger, at een er saa stum som en Fisk? Kand da Fiskene ikke tale?

FISKEREN

Ney, de er derudi de aller-ulyksaligste Dyr.

SGANARELL

Hvi saa? Det var at ønske, at I Fiskere ikke heller kunde tale; Thi I taler ikke gierne, uden I lyver, saa at en Fisker-Tidende og en Løgn er det selv samme.

FISKEREN

Du er ikke saa taabelig som du stiller dig an. Men vidste jeg at du fixerede mig, vilde jeg strax gaae min Vey.

SGANARELL

Ney det er aldrig min Maade. *Fiskeren vil gaae*. Ey bie lidt, jeg vil spørge dig om noget, vi skal siden drikke en Kande Øll sammen. Hvem tiener du hos?

FISKEREN

Jeg er een af Leanders Fiskere.

SGANARELL

Hvor mange Fiskere har han?

FISKEREN

Tolv foruden mig.

SGANARELL

Har hver Fisker sin Baad?

FISKEREN

Somme Fiskere har 2 Baade.

100

SGANARELL

Hillemænd! det er en Fandens Hob Baader. Men er I alle gifte?

FISKEREN

Ja, vi har alle Koner og mange Børn.

SGANARELL

Hvad slags Fisk falder meest ved disse Kuster?

FISKEREN

Cabeljou og Flynder.

SGANARELL

Er alle jere Baade i god Stand?

FISKEREN

Ney, den halve Deel af dem er raadne.

SGANARELL

See der har du noget til en Kande Øll. Jeg har ikke stunder at drikke med dig; thi jeg skal hiem til min Gaard. Hillemænd! nu har jeg udspioneret Fiendens Tilstand baade til Lands og Vands. Gode Kundskaber er det fornemste, man maa legge sig efter udi Krigstider. Det sidste kostede mig 6 Skilling, men det vil intet sige. Penge kand aldrig blive bedre anvendt; thi saadan Kundskab kand profitere os hundrede gange meere end de Penge var værd. Lad nu see, om jeg kand komme det sidste ogsaa ihu. Leander har 12 Fiskere, hver Fisker har 2 Baade, som er 24; naar jeg nu legger Fiskerne og Baadene sammen, saa blir Summa Summarum 36 Personer in alles, foruden Koner og Børn. Cabeljou og Flynder er de fornemste Fiske, de faaer. Den halve Deel af Baadene er raadne. Den sidste Kundskab er alleene Pengene værd. Alting bestaaer i en Øvelse; Nu skulde jeg kunde fixere, om det var Fanden selv. Men jeg maa hiem og bringe Underretning om det jeg har udspioneret.

SCEN. 8.

Dorothea. Sganatell.

DOROTHEA

Ach ulyksalig var den Tid, paa hvilken Melampe blev fød! den Dag vil skrives med sorte Bogstaver, thi jeg seer saadan Ulykke for Øyen, som ikke er at beskrive. Man hører ikke tale uden om Mord, Brand og Rov. Aa! gid deres Broder Pandolfus, som er 101 paa Veyen, i Tide kunde komme hiem, førend Tragædien gaaer an; Han kunde maaskee ved sin Magt og Myndighed tvinge dem til Fred. Hvis han blir een Dag længer borte, saa er vi allesammen om en Hals.

SGANARELL

Giv dig tilfreds, Dorothea! vor Sag skal faae en god Udgang; thi jeg har faaet en Hob at vide om Fiendens Tilstand baade til Lands og Vands.

DOROTHEA

Har du det, Sganarell?

SGANARELL

Du maa kalde mig Hr. Krigs-Raad eller Hr. Kundskabs-Raad herefter. Jeg har fortient saadan Titul; thi jeg har igiennemgaaet mange Fristelser og Ulykker ved denne Forretning.

DOROTHEA

Veed du da Fiendens Anslag imod os?

SGANARELL

Ney det veed jeg endelig ikke, men jeg veed det som meer er.

DOROTHEA

Naar du ikke veed Fiendens Anslag, saa veed du slet intet.

SGANARELL

Det maa jeg forstaae. Det har kostet mig baade Hoedbryd og Penge.

DOROTHEA

Lad mig da høre hvad det er.

SGANARELL

Ikke om du vilde give mig all Verdens Guld. Jeg gir ingen Rapport til, end til Polidorus selv.

DOROTHEA

Er Leanders Hær meget stærk?

SGANARELL

Det veed jeg ikke, men - -

DOROTHEA

Hvad veed du da? Deri skal jo den heele Kundskab bestaae. Er de da snart færdig med deres Udrystning?

SGANARELL

Det skal jeg ikke heller kunde siige, men jeg veed i det øvrige alting baade til Lands og Vands.

DOROTHEA

Mig synes, at alt det øvrige kand beløbe sig til slet intet.

SGANARELL

Ney hør: Hun vil min Troe ogsaa raisonnere i Krigs-Sager.

DOROTHEA

Han gjør sig saa mænd allereede en Miine, som han var en Minister. Jeg veed du kand jo sagte sige mig noget.

102

SGANARELL

Ikke om Cabeljouen og Flynderne engang.

DOROTHEA

Hvad er det for Snak?

SGANARELL

Ikke om den 40 Aars Jomfrudom engang.

abit.

DOROTHEA

Ney hør engang, hvor forblommed han taler. Det er sært med disse Dosmere, at naar dem noget blir betroed, saa bilder de sig ind, at all Verdens Viisdom ligger skiult der under, og gjør store Hemmeligheder af Bagateller, ligesom en vis Raads-Herre, der ærgrede sig snart ihiel, eftersom han udi Søvnne havde sagt sin Kone, at Borgemesteren havde spildt Blæk paa sin Klud paa Raadhuuset. Saaledes gaaer det og med denne; thi jeg troer, han lod sig før hænge, end sagde, i hvad Klæde-Dragt han havde seet een af Fiendens Folk. Det var at ønske, at een vilde tage sig for at skrive en Comoedie over Folk af deslige Caracteerer, over saadan u-riimelig Politique og affected Taushed. Men der kommer een med et hvidt Baand paa Hatten. Lad os løbe.

SCEN. 9.

En bevæbnd Person. Sganarell. Dorothea.

DEN BEVÆBNEDE

Staaer! eller det koster jer Liv.

SGANARELL

Aa --- Hr. Captein, spar mit Liv, jeg er ikke Sganarell. DEN BEVÆBNEDE. Ha ha! Er du Sganarell, Polidori troe Tiener? Det er et skjønt Bytte.

SGANARELL

Aa! langt fra, Herre, at jeg er Sganarell; Jeg er Sganarells største Fiende, og jeg holder ham for en Carnali.

DEN BEVÆBNEDE

Du røber dig selv.

SGANARELL

Aa! havde jeg Sganarell her, jeg skulde knuse ham.

DEN BEVÆBNEDE

Hvo est du da?

SGANARELL

Jeg er ingen.

103

DEN BEVÆBNEDE

Est du ingen? Bekiend hvo du est, du skal ellers strax døde for mine Hænder.

SGANARELL

Aa! jeg er min Troe ingen Spion, naadige Herre!

DEN BEVÆBNEDE

Est du en Spion? jeg troer det ogsaa.

SGANARELL

Aa ney Herre, jeg gaaer kun i denne forvendte Dragt alleene for den Aarsag, at ingen skulde kiende mig og tage mig for en Spion.

DEN BEVÆBNEDE

Ha ha! nu har jeg nok. Det er en Spion. Hvem tilhører ellers det Fruentimmer?

SGANARELL

Det er min Hustrue, Herre!

DOROTHEA

Aa! troe ham ikke, Herre! Jeg er Jomfrue.

DEN BEVÆBNEDE

Fort, fort hen til Leyren, der kand vi best examinere, om I er Jomfrue.

DOROTHEA

Ach Ridder! jeg svær, at jeg er Jomfrue.

DEN BEVÆBNEDE

Den Sag skal vi strax finde Rede udi, naar I kommer i Leyren.

Han trækker dem ud. De skriger.

SCEN. 10.

Pedro Pandolfi Tiener. De andre.

Pedro trækker sin Kaarde og gaaer løs paa den anden, som flyer og lar Byttet fare.

SGANARELL, DOROTHEA

paa Knæ.

Aa ædle Ridder, I har ved eders Tapperhed reddet vort Liv og taget os af Fiendens Hænder.

PEDRO

I farer vild, kiære Venner! jeg er ikke Ridder, men jeg tienner hos den stolteste Ridder i Verden, jeg meener den store Pandolfus, hvis Navn udi nogle Aar har været en Skræk for Morer og Saracener. Han

er nu kommen til sit Fæderneland igien, kroned med Laurbær-Krantze, førende med sig prægtig og kostbar Bytte: Blant andet et med Diamanter besat Sverd, som han med egen Haand tog fra den Moriske Konge Mahomed Muleaz udi det store Slag for Ceuta. Men kiære, hvi 104 bliver I saa altererede af denne min Tale? er det af Misundelse? fortryder I paa, at min Herre har forhvervet sin Familie saadan Ære?

DOROTHEA

Aa! jeg er gandske fra mig selv og kand ikke tale et Ord.

PEDRO

Er det da af Avind?

DOROTHEA

Ney, det er af Glæde; thi aldrig kunde Pandolfus komme hiem paa beyleligere Tid end nu, da hans Søstre er udi aabenbare Krig mod hinanden.

PEDRO

Men hvad er Aarsag til saadan Krig? er det fordi den eene vil herske over den anden i den store Pandolfiske Familie? eller er det fordi den eene er misundelig over den andens Skiønhed? eller er det af Kierlighed til en skøn og kostbar Ridder, som de begge elsker?

SGANARELL

Aa ney Herre! alt saadant er kun Bagateller. Slige Ting var ikke tilstrækkelig til at sætte Spliid blant tvende saa sterkt foreenede Søstre. Ney Monsieur, det er noget, som er meer vigtigt; de trætter om den skønne Melampe.

DOROTHEA

Ja Herre, Melampe er Tvistens Æble alleene.

PEDRO

Jeg har jo da giættet ret, at de trættede om en Høyadelig Ridder. Men af hvilken Familie er samme Ridder Melampus?

SGANARELL

Om hans Fader var en Finke-Ridder eller ey, det skal jeg ikke sige; Men hans Moer gik paa 4 Been og hede Diana, og ligesaa gaaer ogsaa denne Melampe.

PEDRO

Hvis jeg vidste, at du spottede mig, skulde det koste dit Liv.

SGANARELL

Min Herre, I maa gjerne slaae mig ihiel, om jeg siger u-sandt. Trætten imellem begge Søstre reyser sig af en Skiøde-Hund.

PEDRO

En Skiøde-Hund?

SGANARELL

Ja en Skiøde-Hund; Men I maa vide, min Herre, at den er saa skøn, at om den kom til Auction 105 paa et Hunde-Market, kunde den løbe op til 6, ja til 8 Skilling.

PEDRO

Dette altsammen begriber jeg ikke.

SGANARELL

Det kommer deraf, at Monsieur kand skee ikke har studeret; thi havde han læst nogle Bøger, som

handler om Hunde-Kierlighed, skulde han finde flere Exempler derpaa. Der var jo nyelig en Fransk Dame, som skikkede sig vel i mange store Ulykker, men da hun misted sin Hund, begav hun sig af Sorg i Closter. Er det ikke sandt jeg siger, Dorothea?

DOROTHEA

Jeg blues ved at tale derom, men jeg kand ikke nægte, at Krigen jo reyser sig af en Hund.

PEDRO

Aa Himmel! nu jeg hører Navnet, kiender jeg hende igien. Er hun ikke Philocynes Kammer-Pige? Kiender I ikke mig? jeg er Pedro.

SGANARELL

Og jeg er Sganarell.

De omfavner hinanden.

DOROTHEA

Aa! kiære Pedro, jeg anseer det som et got omen, at I befriede os saa u-formodentlig.

SGANARELL

Det maa endelig være et got omen; thi ellers hade jeg mistet mit Hoed og du din Jomfrudom; thi saadant regner man ikke saa nøye i Felten.

DOROTHEA

Ney jeg meener, denne Befrielse er som et præludium for det, som Pandolfus ved sin Hiemkomst vil udvirke. Aa! gid han allerede var her!

PEDRO

Han vil visselig komme i Dag. Men hvad var det for en Fiende som I blev overfalden af?

DOROTHEA

Lad os gaae hen til et Sted, hvor vi er i Sikkerhed, der skal jeg vitløftig fortælle alting fra Begyndelsen til Enden.

De gaaer bort.